

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	27.05.2026 Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	ringkonnaprokurör Hendrik Rätsep
Ametiasutuse nimi:	Majandus- ja Korruptsioonikuritegude ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	22730000070
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 427 lg 1 - § 13 lg 1
Kahtlustatava nimi, isikukood:	XXX, XXX
Kuriteo toimepanemise aeg:	11.11.2021

Käesolev määrus kaldub kõrvale riigi peaprokuröri 15.03.2022 juhise nr RP-1-2/22/1 (mis muudeti 19.12.2024 käskkirjaga nr RP-1-1/24/37, edaspidi *juhis*) punktist 2.4 ja on seetõttu selles osas põhistatud. Muus osas on määrust koostatud lähtudes KrMS §-st 206 lõikest 1¹, mille alusel võib kriminaalmenetluse lõpetamise määruses KrMS § 145 lõike 3 punktis 1 nimetatud põhjenduse jätta esitamata.

Juhise p 2.4 kohaselt pannakse lisaks kohustusele tasuta menetluskulud ja heastada kuriteoga tekitatud kahju süüdlasele ka KrMS § 202 lg 2 p-des 2-7 sätestatud lisakohustus. Käesolevas kriminaalasjas ei ole prokuröri hinnangul kahtlustatavale kohustuse seadmine põhjendatud.

Kriminaalmenetluse seadustik ei anna prokurörile juhiseid küsimuses, milliseid kaalutlusi kohustuse määramisel arvesse võtta. Seevastu KrMS-s sisalduva oportuuniteedipõhimõtte peamiseks aluseks olevas Saksa StPO¹ § 153a lõikes 1 on selgitatud, et kriminaalmenetluse lõpetamisega määratavad kohustused peavad olema sellised, mis kõrvaldavad menetluses esineva avaliku huvi. Seega saab ka kohustuse määramata jätmise aluseks olla eelkõige madal avalik menetlushuvi.

Käesolevas asjas on avalik menetlushuvi madal suuresti kuriteo toimepanemisest möödunud aja tõttu – kahtlustatavale süükspandav tegu pandi toime 2021. aasta novembris ehk peaaegu 5 aastat enne käesoleva määruse koostamist. Prokuröril puudub info, et kahtlustatav oleks selle aja jooksul pannud toime muu samaliigilise süüteo või õigusrikkumise.

Lisaks puudub eripreventiivne vajadus süüdistatavat kriminaalkorras karistada, kuna puudub põhjus arvata, et karistamisest loobumine võib tingida uute süütegude toimepanemise. Prokurör on kriminaalasja materjalide ja kahtlustatavaga vestlemise tulemusel veendunud, et kahtlustatava poolt uute süütegude toimepanemise oht on väga madal.

¹ Strafprozeßordnung. Bundesministerium Der Justiz. <https://www.gesetze-im-internet.de/stpo/BJNR006290950.html>.

Veel on avaliku menetlushuvi seisukohast oluline, et riik on kahtlustatava käitumisele lisaks kriminaalmenetlusele reageerinud ka haldusmenetlusega, mille käigus pandi kahtlustatavale mitmeid kohustusi (tl 69-82). Kohustuste täitmisega seoses on kahtlustatav pidanud kandma vähemalt u 2900 euro ulatuses otsesid rahalisi kulusid. Veel on kahtlustatav pidanud osalema mitmetel koolitustel ja läbima erinevaid eksameid, et taastada temale piloodiluba, mis samuti seoses kriminaalmenetluse esemeks oleva intsidendiga kehtetuks tunnistati, andmisega tekkinud õigused. Kahtlustatava selgituste kohaselt väljastati talle uus piloodiluba umbes 1 aasta ja 4 kuud pärast eelmise loa kehtetuks tunnistamist.

Riik on eelkirjeldatud viisil süüdistatava käitumisele üheseltmõistetavalt reageerinud, kinnitades ühiskondlike karistusõigusnormide kehtivust. Karistusõiguslikud sanktsioonid peavad säilitama oma *ultima ratio* iseloomu ehk jääma isiku käitumise suunamisel riigi viimaseks vahendiks. Karistust kohaldatakse üksnes siis, kui selle järele on tungiv vajadus ning muudest vahenditest ei piisa. Käesoleval juhul selline vajadus puudub.

Eeltoodu alusel ja juhindudes KrMS § 202 lg-st 7 ja §-st 206, prokurör

määras:

1. Lõpetada menetlus kriminaalasjas nr 22730000070.
2. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: tõkendit ei ole kohaldatud.
3. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: vastavalt 06.06.2022 üleandmise- vastuvõtmise aktile tagastada toimiku lk-l 84 asuvas ümbrikus olev välismäluseade SanDisk Cruzer micro 4GB koos sellel olevate failidega Transpordiametile.
4. Andmekogus ABIS ja riiklikus süüteoamenetluse biomeetriaregistris sisalduvate andmete kustutamine: ei ole kogutud.
5. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.
6. Käesolev määrus edastada KrMS § 206 lg 2 p 1 alusel Transpordiametile ja KrMS § 206 lg 2 p 2 alusel anda koopia kahtlustatavale.

Hendrik Rätsep
ringkonnaprokurör

Mulle on kriminaalmenetluse lõpetamist selgitatud ja olen sellega nõus. Olen kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia kätte saanud.

(nimi, allkiri, kuupäev)